

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝ Δ/ΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΖΩΟΝΟΘΡΩΠΟΝΟΣΩΝ
 Ταχ. Δ/ση: Αχαρνών 2 Αθήνα 10176
 Πληρ. Π.Τσαρούχα
 Τηλ. 2102125727/25
 fax 2108252614
 e-mail: ka6u041@minagric.gr

Αθήνα, 25 Ιανουαρίου 2013

Αριθ. Πρωτ. :331/10301
 ΠΡΟΣ: Πίνακα διανομής

ΘΕΜΑ: Πρόγραμμα Επιτήρησης και Καταπολέμησης της Λύσσας στην Ελλάδα .

ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

Οι Υπουργοί

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων – Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

Έχοντας υπόψη:

1. Το Κανονισμό 998/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί « υγειονομικών όρων που εφαρμόζονται στις μη εμπορικού χαρακτήρα μετακινήσεις ζώων συντροφιάς», όπως ισχύει.
2. Το Β.Δ. 36 / 24.4.1936, (Α' 174) άρθρα 56,57 και 60.
3. Το Ν.Δ. 86/1969 (ΦΕΚ Α' 7) «Δασικός Κώδικας»
4. Το Π.Δ. 133/92 (ΦΕΚ Α' 66), άρθρο 3, «Η επιβολή υγειονομικών και λοιπών μέτρων για τη προστασία και εξυγίανση της κτηνοτροφίας από λοιμώδη και παρασιτικά νοσήματα των ζώων».
5. Το άρθρο 9 παράγραφος 5 του Π.Δ. 400/83 (ΦΕΚ Α' 151) «εφαρμογή μέτρων καταπολέμησης εχινόκοκκιασης - υδατίδωσης, λύσσας και λοιπών ζωοανθρωπονόσων» που καταργήθηκε, αλλά εξακολουθεί να ισχύει το άρθρο αυτό .
6. Το Π.Δ. 41/2006 «Παρακολούθηση των ζωνοδόσων και των ζωνοσογόνων παραγόντων σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2003/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.(ΦΕΚ Α44)
7. Το άρθρο 17 του Ν. 4039/2012 (ΦΕΚ Α' 15) «Για τα δεσποζόμενα και τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς και την προστασία των ζώων από την εκμετάλλευση ή τη χρησιμοποίηση με κερδοσκοπικό σκοπό».
8. Το άρθρο 9 του Ν. 1335/1983 (ΦΕΚ Α' 32) «Κύρωση Διεθνούς Σύμβασης για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης».
9. Την Οδηγία Συμβουλίου 64/432/ΕΕC, άρθρο 8 όπως ενσωματώθηκε στο Εθνικό Δίκαιο με το Π.Δ. 308/2000. (ΦΕΚ Α' 252)/16.11.2000.
10. Τις διατάξεις του Π.Δ. 63/2011 “Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών” (ΦΕΚ 145/ Α' /2011), και της απόφασης του Πρωθυπουργού 2876/7.10.2009 “Αλλαγή τίτλου Υπουργείων” (ΦΕΚ Β' 2234).
11. Το Π.Δ 86/2012 (Α' 141) «Διορισμός Υπουργών , Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών»
12. Την υπ' αρ. Υ44/5-7-2012 (ΦΕΚ Β' 2094) απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Χαρακόπουλο Μάξιμο»
13. Την υπ' αρ..Υ46 /6-7-2012 (ΦΕΚ Β' 2101) απόφαση Πρωθυπουργού περί καθορισμού αρμοδιοτήτων του
 Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής Καλαφάτη Σταύρο».
15. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη.
16. Τη σχετική εισήγηση της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων για την ανάγκη εφαρμογής του προγράμματος αυτού.

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ο Υ Μ Ε**Άρθρο 1
Σκοπός - Στόχος**

- α) Σκοπός του προγράμματος αποτελεί η επιζωοτιολογική επιτήρηση και η αποτροπή εξάπλωσης της νόσου στη Ελλάδα.
- β) Εγκρίνεται κατά το έτος 2013 η υλοποίηση , προγράμματος επιζωοτιολογικής επιτήρησης, παρακολούθησης και καταπολέμησης της λύσσας στα άγρια και κατοικίδια θηλαστικά. Το πρόγραμμα, αυτό θα υλοποιηθεί με παθητική επιτήρηση σε όλη την Επικράτεια . Επιπρόσθετα στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού σε συγκεκριμένες Περιφερειακές Ενότητες (πρώην Νομοί), οι οποίες εμφανίζουν υψηλό κίνδυνο ,εξαιτίας του εντοπισμού κρουσμάτων λύσσας, επιλέγεται με Απόφαση του Γεν Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), επιπλέον της παθητικής επιτήρησης, ο εμβολιασμός των κόκκινων αλεπούδων και κατόπιν ενεργητική επιτήρηση για τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας του . Επίσης, σε περίπτωση εμφάνισης θετικού κρούσματος και σε άλλες -πέραν των ανωτέρω - περιοχές της Επικράτειας, με απόφαση του Γεν Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων(ΥΠΑΑΤ), επεκτείνεται ο αντιλυσσικός εμβολιασμός των κόκκινων αλεπούδων σε αυτές, σε απόσταση - ακτίνα πενήντα (50) χιλιομέτρων γύρω από το σημείο εντοπισμού του .
- γ) Βασικός άξονας ανάπτυξης του προγράμματος αποτελεί η διενέργεια δύο (2) κύκλων- τομέων δράσης και επιτήρησης, που συνίσταται στη συστηματική συλλογή δειγμάτων από κεφαλές νεκρών αγρίων και κατοικίδιων ζώων (θηλαστικών), τα οποία για τον σκοπό αυτό χαρακτηρίζονται αφενός ως είδη ζώων – στόχοι, αφετέρου ως αξιόπιστοι επιδημιολογικοί δείκτες, για την ανίχνευση της παρουσίας του ιού της λύσσας ,σύμφωνα με τα ισχύοντα δεδομένα της Ευρωπαϊκής και Διεθνούς Επιστημονικής Βιβλιογραφίας.
- δ) Το βασικό είδος ζώου – στόχος και σημαντικός επιδημιολογικός δείκτης που επιλέγεται για την εφαρμογή του προγράμματος είναι η κόκκινη αλεπού, λόγω της αυξημένης συχνότητας εμφάνισης του νοσήματος στο ζωικό αυτό είδος σε σχέση με τα υπόλοιπα είδη άγριων θηλαστικών, δεδομένου ότι αποτελεί και την κυρίαρχη δεξαμενή του ιού στην άγρια πανίδα.
- ε) Ο προβλεπόμενος στην παράγραφο (β) του παρόντος άρθρου αντιλυσσικός εμβολιασμός, λόγω της εμφάνισης κρουσμάτων λύσσας, εφαρμόζεται άμεσα με την υλοποίηση εμβολιασμού από το στόμα σε αλεπούδες (Oral Rabies Vaccination) σε Περιφερειακές Ενότητες (πρώην Νομοί), που χαρακτηρίζονται ως υψηλού κινδύνου και θα καθοριστούν με απόφαση του Γεν Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων(ΥΠΑΑΤ), ύστερα από εισήγηση της Δ/νσης Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΠΑΤ), αφού ληφθούν υπόψη οι σχετικές συστάσεις της Ευρ. Επιτροπής. Ο εμβολιασμός πραγματοποιείται με δολώματα φέροντα εμβόλιο κατά της λύσσας και η διασπορά τους, γίνεται με τη ρίψη τους από αέρος δύο φορές το χρόνο ή και επικουρικά, κατά περίπτωση, με την τοποθέτησή τους στο έδαφος, από άτομα κατάλληλα εκπαιδευμένα. Στην συνέχεια για την αξιολόγηση του προγράμματος αυτού πραγματοποιείται ενεργητική επιτήρηση. Ο πρώτος κύκλος εμβολιασμών προβλέπεται να πραγματοποιηθεί την άνοιξη του 2013 και ο επόμενος το φθινόπωρο. Στο πλαίσιο της κάθε εκστρατείας, υπολογίζεται η διασπορά κατά μέσο όρο 25 δολωμάτων ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο επιφάνειας.
- στ) Ενεργητική επιτήρηση της παραπάνω δράσης πραγματοποιείται, ένα (1) μήνα μετά το πέρας του εμβολιασμού και οι λεπτομέρειες σχεδιασμού και υλοποίησης της , θα καθοριστούν με απόφαση του Γεν Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων(ΥΠΑΑΤ), ύστερα από εισήγηση της Δ/νσης Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής, αφού ληφθούν υπόψη οι σχετικές συστάσεις της Ευρ. Επιτροπής.
- ζ) Οι τεχνικές λεπτομέρειες εφαρμογής του Προγράμματος καθορίζονται στα Παραρτήματα Ι,ΙΙ,ΙΙΙ, ΙV, V, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

**Άρθρο 2
Ορισμοί**

1.Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης ισχύουν οι ορισμοί:
α)του Καν. (ΕΚ) 998/2003, όπως ισχύει

β) του ΠΔ 308/2000 ,όπως ενσωματώθηκε στο Εθνικό Δίκαιο η Οδηγία του Συμβουλίου 64/432/EEC και ιδιαίτερα το άρθρο 8 (ΦΕΚ Α' 252)/16.11.2000 και του Π.Δ. 41/2006(ΦΕΚΑ44)/2.3.2006.

2. Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, ισχύουν και οι παρακάτω ορισμοί:

α) Ζώο αυτόχθον ή εισαγόμενο (άγριο ή κατοικίδιο) ύποπτο προσβολής του από τον ιό της λύσσας , ορίζεται κάθε ζώο που παρουσιάζει κλινικά συμπτώματα λύσσας ή ασυνήθιστη συμπεριφορά συμβατή με τη λύσσα.

Επίσης θα θεωρείται ύποπτο προσβολής από τον ιό της λύσσας και το ζώο που ανευρίσκεται νεκρό από άγνωστη αιτία και για το οποίο υπάρχει ιστορικό άμεσης επαφής του με άνθρωπο (μέσω δάγκματος, εκδορών, τραυματισμένων βλεννογόνων και λήξη πληγών τραύματος). Σημειώνεται ότι ειδικά για τους σκοπούς της παρούσας έχει αυξηθεί η ευαισθησία του ορισμού κρούσματος, όσον αφορά τον χαρακτηρισμό ενός ζώου ως ύποπτου, με στόχο να συμπεριληφθεί κάθε ζώο που ενέχει και την παραμικρή πιθανότητα λοίμωξης του με τον ιό .

β) Ζώο αυτόχθον ή εισαγόμενο (άγριο ή κατοικίδιο) θετικό στη λύσσα ορίζεται κάθε ζώο με κλινικά συμπτώματα λύσσας, στο οποίο έχει εργαστηριακά διαγνωστεί και επιβεβαιωθεί η νόσος.

γ) Παθητική επιτήρηση νοείται, για τους σκοπούς του προγράμματος, η δήλωση όλων των νεκρών ζώων (οικόσιτων και ζώων της άγριας πανίδας) για τα οποία υπάρχει υποψία ότι έχουν προσβληθεί από λύσσα και από τα οποία λαμβάνονται τα κατάλληλα δείγματα για την απομόνωση του ιού της .

δ) Ενεργητική επιτήρηση νοείται, για τους σκοπούς του προγράμματος, η αξιολόγηση του από του στόματος εμβολιασμού των αλεπουδών σε συγκεκριμένες περιοχές της χώρας και επιπλέον η αξιολόγηση μέσω εργαστηριακής εξέτασης της πορείας του προγράμματος αυτού , όσον αφορά την επιτυχή ανοσοποίησή τους.

Άρθρο 3 **Φορείς – Αρμοδιότητες**

Υπεύθυνοι φορείς για την υλοποίηση του προγράμματος είναι:

1. Οι επίσημες κτηνιατρικές αρχές.

Οι αρχές αυτές και οι αρμοδιότητές τους είναι οι ακόλουθες:

α) Το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), το οποίο είναι αρμόδιο για:

- i) τον σχεδιασμό, τη σύνταξη και την εκπόνηση του,
- ii) τον έλεγχο σε κεντρικό επίπεδο και τον συντονισμό όλων των λοιπών αρμοδίων φορέων που συμμετέχουν στην εφαρμογή του σε όλη τη χώρα,
- iii) τον ορισμό των αρχών και φορέων εφαρμογής του και τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων ανάλογα με τις ανάγκες του,
- iv) την παροχή κατάλληλων οδηγιών και διευκρινίσεων προς τους φορείς εφαρμογής του, με σκοπό τη διευκόλυνση και ενίσχυση του έργου τους,
- v) την συλλογή των στοιχείων και των αποτελεσμάτων του, την αξιολόγηση τους καθώς και την ενημέρωση των αρμοδίων αρχών της Ευρ. Επιτροπής .

β) Το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Λύσσα των Ζώων του Κέντρου Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών (Νεαπολέως 25, Αγία Παρασκευή , 15310 Αθήνα), το οποίο είναι αρμόδιο για:

- i) τη συγκέντρωση των αποστελλομένων δειγμάτων αγρίων και κατοικίδιων θηλαστικών,
- ii) τη διενέργεια των απαιτούμενων εργαστηριακών εξετάσεων και διαγνωστικών τεχνικών για την ανίχνευση του ιού της λύσσας και τη διενέργεια των απαιτούμενων εξετάσεων για τη διαπίστωση της ανοσολογικής κατάστασης των αλεπουδών ως προς τη λύσσα μετά το πέρας του εμβολιασμού. Επίσης τη διενέργεια των απαιτούμενων εξετάσεων για την τιτλοποίηση του εμβολίου και τη διάκριση του εμβολιακού στελέχους από το άγριο στέλεχος,
- iii) την υποβολή των στοιχείων και εργαστηριακών αποτελεσμάτων στη Δ/ση Υγείας των Ζώων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων(ΥΠΑΑΤ),
- iv) την αποστολή, εφόσον κριθεί αναγκαίο, των θετικών για την λύσσα δειγμάτων στο αρμόδιο Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς, με ταυτόχρονη ενημέρωση του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ),

- v) τη σύνταξη μηνιαίας κατάστασης με τις διενεργηθείσες εξετάσεις του Εργαστηρίου καθώς και της εξαμηνιαίας και τελικής ετήσιας κατάστασης για την εφαρμογή του προγράμματος επιτήρησης σε όλη την Επικράτεια , σύμφωνα με τις κοινοτικές διατάξεις, τις οποίες αποστέλλει στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ),
- vi) την συνεργασία με το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη λύσσα,
- vii) τη διασφάλιση της κοινοποίησης των πληροφοριών που παρέχει το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Λύσσα στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), και στο Τμήμα Ιολογίας του Κτηνιατρικού Κέντρου Ιδρυμάτων Θεσσαλονίκης ,
- viii) την παροχή επιστημονικής και τεχνικής συνδρομής στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), για την εφαρμογή συντονισμένων σχεδίων επιτήρησης ,
- ix) την παρακολούθηση των εξελίξεων σχετικά με την επιδημιολογία της λύσσας.,
- x) τον συντονισμό των προτύπων και των μεθόδων διάγνωσης που εφαρμόζονται στο Ινστιτούτο Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων του Κτηνιατρικού Κέντρου Ιδρυμάτων Θεσσαλονίκης και στα υπόλοιπα κτηνιατρικά εργαστήρια, που ενδεχόμενα θα συμμετάσχουν στη διάγνωση της λύσσας.

Επιπλέον ,

- ελέγχει την ποιότητα όλων των υποστρωμάτων και αντιδραστηρίων που χρησιμοποιούνται από τα εργαστήρια που συμμετέχουν στη διάγνωση της λύσσας,
- οργανώνει μία τουλάχιστον συγκριτική δοκιμή ανά έτος (ring test),
- τα απομονωθέντα στελέχη της λύσσας διατηρούνται σε αυτό για 2 έτη,
- συνεργάζεται με τους άλλους φορείς που ασχολούνται με τη λύσσα στον άνθρωπο,
- διοργανώνει, μαθήματα κατάρτισης όπου αυτό είναι αναγκαίο για το προσωπικό των εργαστηρίων διάγνωσης της νόσου.

γ) Οι Δ/σεις Κτηνιατρικής της Περιφέρειας των Περιφερειακών Ενοτήτων (πρώην νομών) εφαρμογής του προγράμματος, οι οποίες είναι αρμόδιες:

- i) για το συντονισμό της εφαρμογής του προγράμματος στην περιοχή αρμοδιότητάς τους,
- ii) για την εποπτεία της εφαρμογής του προγράμματος στην περιοχή αρμοδιότητάς τους,
- iii) για την αξιολόγηση εφαρμογής του προγράμματος στην περιοχή αρμοδιότητάς τους,
- iv) για την συνεργασία με τα αντίστοιχα Τμήματα Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων της περιοχής αρμοδιότητάς τους, όπως επίσης και με το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Γενικής Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ),
- v) για την συνεργασία με τις Δασικές Αρχές των Περιφερειακών Ενοτήτων (πρώην νομών) εφαρμογής του προγράμματος,
- vi) για την συνεργασία και την ενημέρωση των κυνηγετικών ομοσπονδιών και των ζωοφιλικών σωματείων της περιοχής αρμοδιότητάς τους.

δ) Τα Τμήματα Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων (πρώην νομών) εφαρμογής του προγράμματος, είναι αρμόδια :

- i) για τον ορισμό του υπεύθυνου εφαρμογής και παρακολούθησης του προγράμματος,
- ii) για τη λήψη των δειγμάτων από τα νεκρά θηλαστικά και την αποστολή τους στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη λύσσα, την σύνταξη των σχετικών διαβιβαστικών εγγράφων και την έκδοση των αποφάσεων λήψης και άρσης των λαμβανομένων μέτρων στις περιπτώσεις υποψίας ή επιβεβαίωσης της νόσου,
- iii) για την αξιολόγηση εφαρμογής του προγράμματος σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας,
- iv) για την συνεργασία και την ενημέρωση άλλων αρμόδιων αρχών και φορέων σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος,
- v) για την επιβεβαίωση του αντιλυσσικού εμβολιασμού των ποιμενικών σκύλων της περιοχής δικαιοδοσίας τους, κατά τη διενέργεια επισήμων ελέγχων, μέσα στο πλαίσιο εφαρμογής άλλων εθνικών προγραμμάτων,

- vi) για την εκπαίδευση των ιδιωτών κτηνιάτρων, των υπευθύνων και λοιπών υπαλλήλων των τοπικών Δασικών Υπηρεσιών, των ζωοφιλικών σωματείων, των εκπροσώπων των τοπικών κυνηγετικών οργανώσεων και οποιονδήποτε άλλων φορέων που ενδέχεται να έχουν σχέση με το πρόγραμμα,
- vii) για την αποστολή των ζητούμενων στατιστικών στοιχείων του προγράμματος στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Δ/σης Υγείας των Ζώων(ΥΠΠΑΤ),
- viii) για την ενημέρωση των ιδιωτών κτηνιάτρων της περιοχής αρμοδιότητάς τους σχετικά με το πρόγραμμα και την επιβολή σε αυτούς των προβλεπόμενων από το άρθρο 10 της παρούσας κυρώσεων, στις περιπτώσεις εκείνες που διαπιστώνεται μη άμεση κοινοποίηση ύποπτων για λύσσα περιστατικών σε κατοικίδια ή ζώα της άγριας πανίδας.

2. α) Η Δ/ση Αισθητικών Δασών –Δρυμών και Θήρας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής είναι αρμόδια :

- i) για το συντονισμό των ενεργειών που αναλαμβάνονται στα πλαίσια της παρούσης από τις δασικές υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και τον ορισμό υπευθύνων σε αυτές, για την απρόσκοπτη εφαρμογή και παρακολούθηση του Προγράμματος,
- ii) για την παροχή οδηγιών προς τις δασικές υπηρεσίες των αποκεντρωμένων διοικήσεων, στις περιφερειακές ενότητες εφαρμογής του προγράμματος, αναφορικά με τη συλλογή δειγμάτων νεκρών άγριων θηλαστικών σε απαγορευμένες και μη για την θήρα περιοχές ή και την ενεργητική δειγματοληψία εφόσον αυτό απαιτείται,
- iii) για την παροχή οδηγιών προς τις δασικές υπηρεσίες των αποκεντρωμένων διοικήσεων, στις περιφερειακές ενότητες εφαρμογής του προγράμματος, προκειμένου κατά την άσκηση των καθηκόντων τους στη δραστηριότητα της θηροφύλαξης, να διενεργούν, για τους σκοπούς του παρόντος, ελέγχους στα βιβλιάρια υγείας των κυνηγετικών σκύλων καθώς και στην τήρηση των σχετικών με τη σήμανση τους, από την εθνική νομοθεσία, διατάξεων,
- iv) για τη λήψη μέτρων ενημέρωσης του πληθυσμού που δραστηριοποιείται στο δασικό χώρο σχετικά με τη λύσσα και τις επιπτώσεις της στη δημόσια υγεία και την παροχή των απαραίτητων οδηγιών, για την ασφάλειά τους. Επιπροσθέτως η ενημέρωση των ομάδων αυτών αποσκοπεί στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού ώστε σε συνεργασία με τις τοπικές και δασικές Αρχές να συμβάλλουν στο έργο της συλλογής των προβλεπόμενων από το Πρόγραμμα δειγμάτων άγριων ζώων και της έγκαιρης αποστολής τους στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη λύσσα.

β) Η Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδος είναι αρμόδια για την ενημέρωση των μελών των Κυνηγετικών Οργανώσεων της (Κυνηγετικές Ομοσπονδίες και Κυνηγετικούς Συλλόγους) σχετικά με τη λύσσα και τις επιπτώσεις της στη Δημόσια Υγεία και την παροχή των απαραίτητων οδηγιών, προκειμένου, με τη συνεργασία των τοπικών Κτηνιατρικών και Δασικών Αρχών, να συμβάλλουν στο έργο της συλλογής των προβλεπόμενων από το πρόγραμμα δειγμάτων άγριων ζώων και της έγκαιρης αποστολής τους στην Κτηνιατρική υπηρεσία της Περιφερειακής Ενότητας και στην συνέχεια στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς. Οι ιδιωτικοί φύλακες θήρας των Κυνηγετικών Οργανώσεων, πέρα από τη συμβολή τους στη συλλογή των δειγμάτων, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 1 παρ. ιδ και άρθρο 4 παρ. 9 του Ν. 4039/2012(Α' 15/2-2-2012) «Για τα δεσποζόμενα και τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς και την προστασία των ζώων από την εκμετάλλευση ή τη χρησιμοποίηση με κερδοσκοπικό σκοπό», να διενεργούν ελέγχους στα βιβλιάρια υγείας ή/και διαβατήρια των κυνηγετικών σκύλων για την τήρηση των διατάξεων του άρθρου 5 παρ. α του ανωτέρω νόμου και ιδιαιτέρως των σχετικών προληπτικών εμβολιασμών.

3 .Λοιπές Ρυθμίσεις:

Οι εργαστηριακοί έλεγχοι διεξάγονται σύμφωνα με τις μεθόδους που καθορίζονται στο παράρτημα IV..

Για το συντονισμό, τον έλεγχο και την αποτελεσματική εφαρμογή του προγράμματος συγκροτείται συμβουλευτική επιτροπή του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων(ΥΠΠΑΤ).

Η Επιτροπή αποτελείται από:

1. Τον Προϊστάμενο της Δ/σης Υγείας των Ζώων της Γεν.Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως Πρόεδρο.
2. Τον Προϊστάμενο του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων της Δ/σης Υγείας των Ζώων της Γεν.Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως Αντιπρόεδρο.

3. Τον κτηνίατρο του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων της Δ/σης Υγείας των Ζώων της Γεν.Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που είναι υπεύθυνος για το πρόγραμμα.
4. Εκπρόσωπο της Δ/σης Αισθητικών Δασών, Δρυμών και Θήρας της Ειδικής Γραμματείας Δασών.
5. Εκπρόσωπο του Τομέα Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας.
6. Εκπρόσωπο του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.
7. Τον Προϊστάμενο του Εθνικού Εργαστηρίου Αναφοράς για τη Λύσσα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
8. Επιδημιολόγο ο οποίος ορίζεται με Απόφαση του Γεν Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ύστερα από εισήγηση Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων της Δ/σης Υγείας των Ζώων της Γεν. Δ/σης Κτηνιατρικής, ως τεχνικός σύμβουλος.
9. Εκπρόσωπο της Κυνηγετικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος
10. Εκπρόσωπο του Γενικού Επιτελείου Στρατού, της Δ/σης Υγειονομικού
11. Εκπρόσωπο του Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας, της Δ/σης Υγειονομικού
12. Τον Πρόεδρο του Πανελλήνιου Κτηνιατρικού Συλλόγου η εκπρόσωπο του.
13. Τον Πρόεδρο της Ελληνικής Κτηνιατρικής Εταιρείας η εκπρόσωπο του
14. Τον Ιολόγο του Κέντρου Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών ο οποίος ορίζεται με Απόφαση του Γεν Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ύστερα από εισήγηση Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων της Δ/σης Υγείας των Ζώων της Γεν. Δ/σης Κτηνιατρικής, ως επιστημονικός σύμβουλος.

Άρθρο 4

Σήμανση των ζώων και καταγραφή των εκμεταλλεύσεων

1. Για το σκοπό του προγράμματος επιβάλλεται η καταγραφή και σήμανση των σκύλων και γατών στην Επικράτεια .
2. Ειδικότερα για τους ποιμενικούς σκύλους της περιοχής εφαρμογής του , επιβάλλεται μόνο η καταγραφή τους, σύμφωνα με τη διαδικασία που θα καθορίζεται με εγκύκλιο της Δ/σης Υγείας των Ζώων του ΥΠΑΑΤ. Η καταγραφή θα γίνεται από τους ιδιώτες κτηνιάτρους που θα πραγματοποιούν τον αντιλυσσικό εμβολιασμό των ποιμενικών σκύλων και οι οποίοι υποχρεούνται να διαβιβάζουν τα στοιχεία της καταγραφής στην αρμόδια τοπική κτηνιατρική αρχή. Σε περίπτωση έλλειψης τους η καταγραφή και ο εμβολιασμός θα πραγματοποιείται από κτηνιάτρους των Περιφερειακών Ενοτήτων με την σύμφωνη γνώμη των Διευθυντών Κτηνιατρικής των Περιφερειών.
Τα αρμόδια Τμήματα Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων, διατηρούν αρχείο ή μηχανογραφημένο σύστημα με τα στοιχεία καταγραφής των ποιμενικών σκύλων της περιοχής δικαιοδοσίας τους, το ονοματεπώνυμο του ιδιοκτήτη, μορφολογικά χαρακτηριστικά του σκύλου (ηλικία , φύλο, χρώμα , ύψος, ιδιαίτερα χαρακτηριστικά., κλπ).
3. Για το σκοπό του προγράμματος επιβάλλεται ο έλεγχος τήρησης του υποχρεωτικού συστήματος καταγραφής και σήμανσης των παραγωγικών ζώων σύμφωνα με τις ισχύουσες κοινοτικές και εθνικές διατάξεις.

Άρθρο 5

Εμβολιασμός κατοικίδιων και παραγωγικών ζώων

1. Για τη δημιουργία βιολογικού φραγμού κατά της λύσσας και την αποτελεσματικότερη προστασία της δημόσιας υγείας επιβάλλεται η διασφάλιση του προληπτικού αντιλυσσικού εμβολιασμού όλων των σκύλων και γατών ηλικίας άνω των τριών μηνών, τα οποία δεν έχουν ιστορικό εμβολιασμού κατά της λύσσας μέχρι τη στιγμή της εξέτασης ή έχει παρέλθει η ημερομηνία του επαναληπτικού τους εμβολιασμού, υπό την προϋπόθεση ότι δεν ήρθαν σε επαφή ή δεν είχαν τη δυνατότητα να έρθουν σε επαφή, με ζώο θετικό στη λύσσα. Στις περιοχές εμβολιασμών των αλεπούδων επιβάλλεται εκτός των παραπάνω ζώων και η καταγραφή και ο εμβολιασμός παντός σαρκοφάγου κατοικίδιου ζώου.

2. Ο αντιλυσσικός εμβολιασμός καταγράφεται στο βιβλιário εμβολιασμών ή/και στο διαβατήριο των ζώων και πραγματοποιείται από κτηνίατρους με αντιλυσσικά εμβόλια εγκεκριμένα από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (ΕΟΦ), σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσης του παρασκευαστή.
Στο βιβλιário εμβολιασμών ή στο διαβατήριο εκτός από την ετικέτα του αντιλυσσικού εμβολίου, υποχρεωτικά αναγράφεται η ημερομηνία εμβολιασμού και η υπογραφή με την σφραγίδα του κτηνιάτρου που διενεργεί τον εμβολιασμό.
3. Στην περίπτωση των αδέσποτων σκύλων και γατών ηλικίας άνω των 3 μηνών, επιβάλλεται η διασφάλιση του προληπτικού αντιλυσσικού εμβολιασμού στις περιπτώσεις που αυτά δεν έχουν ιστορικό εμβολιασμού κατά της λύσσας, μέχρι την στιγμή της εξέτασης τους, ή έχει παρέλθει η ημερομηνία του επαναληπτικού τους εμβολιασμού. Ο εμβολιασμός γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο νόμου 4039/2012 (Α' 15/2-2-2012) «Για τα δεσποζόμενα και τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς και την προστασία των ζώων από την εκμετάλλευση ή τη χρησιμοποίηση με κερδοσκοπικό σκοπό».
4. Όλα τα σαρκοφάγα τα οποία εισέρχονται στη χώρα από άλλα Κράτη - Μέλη ή εισάγονται από τρίτες χώρες πρέπει να πληρούν τους όρους, όσον αφορά τον αντιλυσσικό εμβολιασμό, τον ορολογικό έλεγχο των αντισωμάτων και τα συνοδευτικά έγγραφα, που περιγράφονται στα κεφάλαια II και III του Καν. (ΕΚ) 998//2003, όπως αυτός ισχύει.
5. Στην περίπτωση των παραγωγικών ζώων καθώς και των ιπποειδών που διαβιούν υπό εκτατική μορφή σε ακτίνα είκοσι (20) χιλιομέτρων από την εμφάνιση κρούσματος λύσσας, η οικεία Διεύθυνση Κτηνιατρικής της Περιφέρειας δύναται να εγκρίνει τον εμβολιασμό τους, αφού ενημερώσει το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Δ/σης Υγείας των Ζώων της Γεν. Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και εφόσον λάβει υπόψη όλα τα επιδημιολογικά στοιχεία της περιοχής αναφορικά με την λύσσα. Ο παραπάνω εμβολιασμός πραγματοποιείται με εμβόλια εγκεκριμένα για τον σκοπό αυτό από τον ΕΟΦ, σύμφωνα με τις οδηγίες του παρασκευαστή.

Άρθρο 6 **Κοινοποίηση της ασθένειας**

- α. Η λύσσα είναι νόσημα υποχρεωτικής δήλωσης
- β. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εμπλέκεται με τη διαχείριση ζώων είναι υποχρεωμένο να κοινοποιεί άμεσα στις επίσημες αρμόδιες τοπικές κτηνιατρικές αρχές κάθε περίπτωση υποψίας περιστατικού λύσσας σε ζώο της άγριας πανίδας ή σε κατοικίδιο ζώο, προκειμένου να εφαρμοσθούν άμεσα όλες οι απαραίτητες διαδικασίες για την περαιτέρω εξέταση και διερεύνηση των άρρωστων ή ύποπτων ζώων.
- γ. Ειδικότερα, όλοι οι ιδιώτες κτηνίατροι που δραστηριοποιούνται στην Επικράτεια, είναι υποχρεωμένοι να κοινοποιούν άμεσα στις οικείες κτηνιατρικές αρχές κάθε κλινικό περιστατικό ύποπτο για λύσσα κατά την άσκηση του έργου τους.
Στην περίπτωση μη άμεσης κοινοποίησης θα επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 10 της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 7 **Κοινοποίηση εργαστηριακών αποτελεσμάτων**

Το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη λύσσα κοινοποιεί άμεσα το ύποπτο ή θετικό για λύσσα αποτέλεσμα στην αρμόδια κτηνιατρική αρχή Περιφερειακής Ενότητας που του απέστειλε το δείγμα, καθώς και στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Δ/σης Υγείας των Ζώων της Γεν. Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο 8 **Αποτελέσματα – Μέτρα**

1 Όταν κοινοποιούνται από Δημόσια Αρχή ή από ιδιώτες κτηνίατρους καθώς και από νομικό ή φυσικό πρόσωπο που εμπλέκεται με τη διαχείριση ζώντων ζώων περιστατικά ύποπτα λύσσας σε ζώο της άγριας πανίδας ή σε κατοικίδιο, η αρμόδια κτηνιατρική αρχή Περιφερειακής Ενότητας μετά τον προβλεπόμενο έλεγχο, με απόφασή της χαρακτηρίζει τα ζώα αυτά «**ύποπτα για λύσσα**» και επιβάλλει:

α. σε κάθε περίπτωση υποψίας περιστατικών λύσσας σε **κατοικίδια ζώα** :

i) στην περίπτωση που το ζώο είναι δεσποζόμενο και συγκεκριμένα σκύλος ή γάτα , την κλινική του εξέταση και απομόνωση του στο χώρο του ιδιοκτήτη, για χρονικό διάστημα 15 τουλάχιστον ημερών, υπό την καθημερινή επίβλεψη ιδιώτη η δημοσίου κτηνίατρου. Σε περίπτωση άρνησης του ιδιοκτήτη τα ζώα θανατώνονται με ευθανασία , ύστερα από απόφαση του Δ/ντή Κτηνιατρικής της Περιφέρειας και αφού αιτιολογηθούν λεπτομερώς οι λόγοι της θανάτωσης. Στην περίπτωση αδέσποτων σκύλων ή γατών, τη σύλληψη τους από εξουσιοδοτημένο και εκπαιδευμένο για το σκοπό αυτό προσωπικό, την κλινική τους εξέταση και την απομόνωση τους για χρονικό διάστημα 15 τουλάχιστον ημερών, υπό την καθημερινή επίβλεψη ιδιώτη η δημοσίου κτηνίατρου και πραγματοποιούνται σε συνεργασία με τα ζωοφιλικά σωματεία ή τις οικείες Δημοτικές Αρχές. Σε αντίθετη περίπτωση αυτά θανατώνονται με ευθανασία, σε συνεργασία με την οικεία Δημοτική Αρχή, ύστερα από απόφαση του Δ/ντή Κτηνιατρικής της Περιφέρειας και αφού αιτιολογηθούν λεπτομερώς οι λόγοι της θανάτωσης. Εάν μετά το πέρας του παραπάνω χρονικού διαστήματος τα ζώα δεν εμφανίσουν συμπτώματα λύσσας, επανεντάσσονται στον χώρο διαβίωσής τους, σύμφωνα με την υφιστάμενη εθνική νομοθεσία.

ii) την απολύμανση του χώρου θανάτωσης ή θανάτου του λυσσώποπτου ζώου, καθώς και τη διεξοδική απολύμανση και αποτέφρωση όλων των αντικειμένων που θα μπορούσαν να έχουν έρθει σε επαφή με αυτά .

iii) την ασφαλή διάθεση των νεκρών ή θανατωμένων ζώων στην πλησιέστερη εγκεκριμένη μονάδα επεξεργασίας υποπροϊόντων , αφού προηγηθεί δειγματοληψία,

iv) την απομόνωση και παρακολούθηση όλων των σαρκοφάγων ζώων που ήρθαν ή θα μπορούσαν να έχουν έρθει σε επαφή με ζώο ύποπτο για τη λύσσα. Εάν μετά το πέρας του παραπάνω χρονικού διαστήματος τα ζώα δεν εμφανίσουν συμπτώματα λύσσας, επανεντάσσονται στον χώρο διαβίωσής τους, σύμφωνα με την υφιστάμενη εθνική νομοθεσία, άλλως θανατώνονται με ευθανασία . Εφόσον η τοπική κτηνιατρική αρχή κρίνει ότι η απομόνωση δεν είναι δυνατή αυτά θα θανατώνονται με ευθανασία σε συνεργασία με την οικεία Δημοτική Αρχή, ύστερα από Απόφαση του Δ/ντή Κτηνιατρικής της Περιφέρειας και αφού αιτιολογηθούν λεπτομερώς οι λόγοι της θανάτωσης . Τα παραγωγικά ζώα που ήρθαν σε άμεση επαφή η δαγκώθηκαν από ζώο ύποπτο λύσσας θανατώνονται,

v) τα προϊόντα των λυσσώποπτων ή προσβεβλημένων από λύσσα ζώων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση και για ζωοτροφές καταστρέφονται,

vi) την αναφορά κάθε πιθανής περίπτωσης έκθεσης ανθρώπων και ζώων στον ιό της λύσσας , τις αλλαγές συμπεριφοράς σε κατοικίδια, παραγωγικά και άγρια ζώα και τον αναίτιο θάνατο τους.

Στην περίπτωση μη επιβεβαίωσης της λύσσας η αρμόδια κτηνιατρική αρχή με απόφασή της αίρει τα παραπάνω μέτρα .

β. Σε κάθε περίπτωση υποψίας περιστατικού λύσσας σε **ζώα της άγριας πανίδας** :

i. Κατά τη διάρκεια της κυνηγετικής περιόδου, για τους σκοπούς της παρούσας, συγκροτούνται και ενεργοποιούνται σε κάθε Δασική Αρχή (Δ/ση Δασών άνευ Δασαρχείου και Δασαρχεία) συνεργεία δίωξης, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Δασικού Κώδικα και τις σχετικές οδηγίες της Ειδικής Γραμματείας Δασών, τα οποία σε συνεργασία με τις οικείες Κτηνιατρικές Αρχές και τους ιδιωτικούς φύλακες θήρας προβαίνουν εφόσον είναι εφικτό στη σύλληψη των ζώων, προκειμένου να ακολουθήσει κλινική τους εξέταση. Στην περίπτωση που τα ανωτέρω δεν είναι εφικτά, τα ζώα θανατώνονται με την επίβλεψη και σύμφωνη γνώμη της οικείας Κτηνιατρικής Αρχής, σε συνεργασία με τους προαναφερόμενους φορείς. Εάν διαπιστωθεί ότι τα ανωτέρω απομονωμένα ζώα δεν είναι θετικά στη λύσσα, επανεντάσσονται στον χώρο διαβίωσής τους, σύμφωνα με την υφιστάμενη εθνική νομοθεσία.

ii. Εκτός κυνηγετικής περιόδου για τους σκοπούς του προγράμματος, συγκροτούνται και λειτουργούν σε κάθε Δασική Αρχή (Δ/ση Δασών άνευ Δασαρχείου και Δασαρχεία) αντίστοιχα συνεργεία ή παρατείνεται η λειτουργία των ήδη συγκροτημένων. Στην περίπτωση λυσσώποπτων ζώων της άγριας πανίδας θα ενημερώνονται άμεσα η οικεία Δασική και Κτηνιατρική Αρχή της περιοχής, θα δηλώνεται η τοποθεσία που έχει εντοπισθεί το ζώο και θα προγραμματίζεται άμεσα επέμβαση του συνεργείου δίωξης κατά τα προαναφερθέντα.

iii. Σε συνεργασία με τις οικείες Κτηνιατρικές Αρχές πραγματοποιείται απολύμανση του χώρου θανάτωσης ή θανάτου του λυσσώποπτου ζώου και η διεξοδική απολύμανση και αποτέφρωση όλων των αντικειμένων που θα μπορούσαν να έχουν έρθει σε επαφή με αυτό.

iv. Διατίθενται με ασφαλή τρόπο τα νεκρά ή θανατωμένα ζώα στην πλησιέστερη εγκεκριμένη μονάδα επεξεργασίας υποπροϊόντων, αφού έχει προηγηθεί δειγματοληψία.

- v. Απομονώνονται και παρακολουθούνται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1α όλα τα ευπαθή ζώα που ήρθαν ή θα μπορούσαν να έχουν έρθει σε επαφή με ζώο ύποπτο για τη λύσσα. Στην περίπτωση που τα ανωτέρω δεν είναι εφικτά, τα ζώα θανατώνονται με την επίβλεψη και σύμφωνη γνώμη της οικείας Κτηνιατρικής Αρχής, σε συνεργασία με τους προαναφερόμενους φορείς.
- vi. Αναφέρεται κάθε περίπτωση έκθεσης ανθρώπων και ζώων, αλλαγών συμπεριφοράς σε κατοικίδια, παραγωγικά και άγρια ζώα, ο αναίτιος θάνατος κατοικίδιων, παραγωγικών και άγριων ζώων.
- vii. Οι αρμόδιες Δασικές και Κτηνιατρικές Αρχές κάθε περιοχής αποφασίζουν τη θανάτωση του άγριου ζώου που είναι ύποπτο λύσσας.

Στην περίπτωση μη επιβεβαίωσης της λύσσας η οικεία Κτηνιατρική Αρχή με απόφασή της αίρει τα παραπάνω μέτρα.

Σε κάθε περίπτωση των παραγράφων α και β, η οικεία Κτηνιατρική Αρχή καθορίζει το χρονικό διάστημα πραγματοποίησης των επιβαλλόμενων μέτρων ή άρσης τους και ενημερώνει σχετικά τις οικείες δασικές υπηρεσίες.

2 Όταν στα πλαίσια των διατάξεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου κοινοποιούνται θετικά για λύσσα αποτελέσματα, η αρμόδια Κτηνιατρική Αρχή της Περιφερειακής Ενότητας με απόφασή της χαρακτηρίζει τα ζώα αυτά «**θετικά στη λύσσα**», καθορίζει την εστία της και επιβάλλει:

α) Στην περίπτωση των κατοικίδιων ζώων:

- i) την τοποθέτηση προειδοποιητικών πινακίδων, που φέρουν κατάλληλη σήμανση,
- ii) τη λήψη μέτρων απαγόρευσης της μετακίνησης και ελεύθερης διακίνησης ευπαθών ειδών ζώων, καθώς και την διενέργεια αγοροπωλησιών τους, στην περιοχή που εντοπίστηκε η εστία, εκτός αν ύστερα από εξέταση τους αναφερθούν υγιή,
- iii) τη θανάτωση των παραγωγικών ζώων, τα οποία δαγκώθηκαν ή ήρθαν σε άμεση επαφή με εκκρίσεις ζώου θετικού στη λύσσα. Αναφορικά με τα σαρκοφάγα, όσα ήρθαν σε επαφή με ύποπτο για τη νόσο ζώο περιορίζονται και παρακολουθούνται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1α. Αν το ύποπτο ζώο αποδειχθεί θετικό αυτά θανατώνονται.

iv) την απολύμανση του χώρου θανάτωσης ή θανάτου των θετικών ζώων, καθώς και τη διεξοδική απολύμανση και αποτέφρωση όλων των αντικειμένων που θα μπορούσαν να έχουν έρθει σε επαφή με τα ζώα αυτά,

v) διασφαλίζει την απόρριψη των νεκρών ή θανατωμένων ζώων στην πλησιέστερη εγκεκριμένη μονάδα επεξεργασίας υποπροϊόντων,

vi) η απομάκρυνση της μολυσμένης κόπρου και στρωμνής γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και κοινοτική Νομοθεσία.

β) Στην περίπτωση των ζώων της άγριας πανίδας:

- i) την ενημέρωση των Δασικών Υπηρεσιών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων,
- ii) την τοποθέτηση προειδοποιητικών πινακίδων, που φέρουν κατάλληλη σήμανση,
- iii) την απαγόρευση της μετακίνησης και ελεύθερης διακίνησης ευπαθών ειδών ζώων, καθώς και τη διενέργεια αγοροπωλησιών τους, στην περιοχή που εντοπίστηκε η εστία της λύσσας. εκτός αν ύστερα από εξέταση τους αναφερθούν υγιή,
- iv) τη θανάτωση των ευπαθών ζώων, τα οποία δαγκώθηκαν ή ήρθαν σε άμεση επαφή με εκκρίσεις ζώου θετικού στη λύσσα. Αναφορικά με τα σαρκοφάγα, όσα ήρθαν σε επαφή με ύποπτο για τη νόσο ζώο περιορίζονται και παρακολουθούνται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1α. Αν το ύποπτο ζώο αποδειχθεί θετικό αυτά θανατώνονται.,

v) την απολύμανση του χώρου θανάτωσης ή θανάτου των θετικών ζώων, καθώς και τη διεξοδική απολύμανση και αποτέφρωση όλων των αντικειμένων που θα μπορούσαν να έχουν έρθει σε επαφή με τα ζώα αυτά,

vi) την ασφαλή διάθεση των νεκρών ή θανατωμένων ζώων στην πλησιέστερη εγκεκριμένη μονάδα επεξεργασίας υποπροϊόντων,

vii) την εφαρμογή του άρθρου 9 της Συνθήκης της Βέρνης (N.1335/1983) για τη ρύθμιση του υπερπληθυσμού των ειδών – στόχων της άγριας πανίδας της παρούσας απόφασης, και κυρίως της αλεπούς, για τη διαφύλαξη της δημόσιας υγείας,

viii) την απομάκρυνση της μολυσμένης κόπρου και στρωμνής σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

3. Όταν ολοκληρωθούν οι διαδικασίες της παραγράφου 2 και μετά από χρονικό διάστημα τουλάχιστον 3 (τριών μηνών) από την εφαρμογή τους ,η οικεία κτηνιατρική αρχή της Περιφερειακής Ενότητας με απόφασή της προβαίνει στην άρση των επιβληθέντων μέτρων έχοντας λάβει προηγουμένως την επιδημιολογική κατάσταση της περιοχής και αφού ενημερώσει το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Δ/σης Υγείας των Ζώων της Γεν. Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο 9 **Μετακινήσεις ζώων μέσα στην Επικράτεια**

1. Όλα τα κατοικίδια σαρκοφάγα ηλικίας άνω των τριών μηνών που πρόκειται να μετακινηθούν μέσα στην Επικράτεια από και προς κάθε Περιφερειακή Ενότητα, πρέπει να είναι εμβολιασμένα κατά της λύσσας τουλάχιστον 21 ημέρες πριν από τη μετακίνησή τους με εγκεκριμένα από τον ΕΟΦ για τον σκοπό αυτό εμβόλια. Υποχρεωτικά τα κατοικίδια σαρκοφάγα τα οποία μετακινούνται από και προς κάθε Περιφερειακή Ενότητα της Επικράτειας, συνοδεύονται από βιβλιάριο υγείας του ζώου ή διαβατήριο στο οποίο αναγράφονται τα στοιχεία της ταυτότητας του ζώου, στοιχεία της σήμανσης του, καθώς και τα στοιχεία του ιδιοκτήτη, όπως αυτά περιγράφονται στις σχετικές διατάξεις και τα παραρτήματα του Ν. 4039/2012.
2. Στις περιοχές που υπάρχει εστία λύσσας απαγορεύεται η μετακίνηση, η ελεύθερη διακίνηση και η αγοροπωλησία μη εμβολιασμένων κατοικίδιων σαρκοφάγων. Στην περίπτωση των παραγωγικών ζώων καθώς και των ιπποειδών που διαβιούν υπό εκτατική μορφή σε ακτίνα είκοσι (20) χιλιομέτρων από την εμφάνιση κρούσματος λύσσας η οικεία Διεύθυνση Κτηνιατρικής της Περιφέρειας δύναται να εγκρίνει τον εμβολιασμό τους, αφού ενημερώσει το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Δ/σης Υγείας των Ζώων της Γεν. Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και εφόσον λάβει υπόψη της όλα τα επιδημιολογικά στοιχεία της περιοχής αναφορικά με την λύσσα. Ο παραπάνω εμβολιασμός πραγματοποιείται με εμβόλια εγκεκριμένα για τον σκοπό αυτό από τον ΕΟΦ, σύμφωνα με τις οδηγίες του παρασκευαστή. Επιπλέον με απόφαση της Διεύθυνσης Κτηνιατρικής της Περιφέρειας και αφού ληφθούν υπόψη τα επιδημιολογικά στοιχεία δύναται να επιβληθεί υποχρεωτικός εμβολιασμός των μετακινούμενων στην μολυσμένη περιοχή παραγωγικών ζώων είκοσι μία (21) ημέρες πριν την μετακίνηση τους με εμβόλια εγκεκριμένα για τον σκοπό αυτό από τον ΕΟΦ, σύμφωνα με τις οδηγίες του παρασκευαστή,αφού ενημερώσει το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Δ/σης Υγείας των Ζώων της Γεν. Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο 10 **Κυρώσεις**

Στους μη συμμορφούμενους με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης και των μέτρων που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή της επιβάλλονται οι διοικητικές και ποινικές κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 23 του ν. 248/1914 (Α'110), όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 13 του ν. 2538/1997 (Α' 242).), καθώς και των άρθρων 20 και 21 του Ν. 4039/2012 (ΦΕΚ Α' 15/2.2.2012)

Άρθρο 11

1. Η απόφαση ισχύει από την ημερομηνία δημοσίευσης της οπότε και καταργείται η ΚΥΑ1604/45066/11.4.2012 (ΦΕΚ Β' 1273/11.4.2012).
2. Η απόφαση να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ

ΜΑΞΙΜΟΣ ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παρατίθενται ακολούθως τα Παραρτήματα Ι,ΙΙ,ΙΙΙ, ΙV και V τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας .

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Όλα τα λαμβανόμενα επίσημα δείγματα, συνοδευόμενα από τα προβλεπόμενα συνοδευτικά έγγραφα, κατάλληλα σημασμένα, αποστέλλονται το ταχύτερο στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη λύσσα για τη διενέργεια των προβλεπομένων εξετάσεων.

Πριν την αποστολή των δειγμάτων πρέπει να ενημερώνεται τηλεφωνικά το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς. Οι δειγματολήπτες λαμβάνουν τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα ώστε να αποφευχθεί η μεταφορά και διασπορά της λύσσας, καθώς και η μόλυνση τους.

Επισημαίνεται ότι σε ότι αφορά δείγματα βοοειδών, κατόπιν αρνητικού αποτελέσματος στον ιό της λύσσας, τα δείγματα αποστέλλονται ακολούθως για περαιτέρω εργαστηριακή διερεύνηση στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς ΜΣΕ προκειμένου να υποβληθούν σε εξέταση για ΣΕΒ, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 133363/23.12.2011 ΥΑ, ΦΕΚ 3173/30.12.11 Τεύχος Β'.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ**ΜΕΤΡΑ ΒΙΟΑΣΦΑΛΕΙΑΣ**

Τα άτομα που συλλέγουν τα λυσσώδη ζώα καθώς και οι δειγματολήπτες, πρέπει να λαμβάνουν τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα ώστε να αποφευχθεί η μεταφορά και διασπορά της λύσσας, καθώς και η μόλυνση τους .

A. Συλλογή του πτώματος

1. Η συλλογή του πτώματος γίνεται από τους ιδιωτικούς φύλακες θήρας των Κυνηγετικών Οργανώσεων που ορίζονται ως υπεύθυνοι για τη συλλογή των νεκρών ζώων της άγριας πανίδας στην Επικράτεια, στο πλαίσιο του προγράμματος επιτήρησης της λύσσας,

2. Συνιστάται ο εμβολιασμός των παραπάνω υπευθύνων φυλάκων θήρας.

3. Απαραίτητος εξοπλισμός :

- α. διπλά γάντια μίας χρήσης (χειρουργικά)
- β. μάσκα μίας χρήσης
- γ. ποδιά μίας χρήσης
- δ. προστατευτικά γυαλιά
- ε. μεγάλες καθαρές πλαστικές σακούλες αντοχής
- στ. απολυμαντικό (χλωρίνη, κλπ)
- ζ. απορροφητικό υλικό (χαρτί, εφημερίδες)
- η. εντομοκτόνο

4. Το πτώμα ψεκάζεται με εντομοκτόνο και τοποθετείται με προσοχή σε μεγάλη πλαστική σακούλα και τυχόν αιχμηρά σημεία (οστά, κέρατα κτλ.) θα πρέπει να καλύπτονται με απορροφητικό χαρτί. Η σακούλα κλείνεται με σφιχτό κόμπο και τοποθετείται σε δεύτερη πλαστική σακούλα που κλείνεται με τον ίδιο τρόπο.

Η μεταφορά στον εξουσιοδοτημένο κτηνίατρο ή εξουσιοδοτημένο υπάλληλο του τμήματος κτηνιατρικής του κατά τόπους αγροτικού κτηνιατρείου της Περιφερειακής Ενότητας, που θα διενεργήσει την αποκοπή της κεφαλής πρέπει να γίνεται το συντομότερο δυνατό.

5. Ζώα τα οποία πρέπει να θανατωθούν να μην πυροβοληθούν στο κεφάλι καθώς ο εγκέφαλος είναι απαραίτητος για τη διάγνωση.

B. Αποκοπή κεφαλής

Η αποκοπή της κεφαλής γίνεται από κτηνίατρο ή εξουσιοδοτημένο υπάλληλο του τμήματος κτηνιατρικής ή του κατά τόπους αγροτικού κτηνιατρείου της Περιφερειακής Ενότητας ή άλλο εξειδικευμένο άτομο **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ** εμβολιασμένο.

Ο κτηνίατρος ή το οποιοδήποτε άλλο εξουσιοδοτημένο άτομο ασχολείται με την αποκοπή της κεφαλής ορίζεται ως υπεύθυνος του προγράμματος, σύμφωνα με εγκύκλιο του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων της Δ/σης Υγείας των Ζώων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και λαμβάνει κατάλληλη εκπαίδευση.

Απαραίτητος εξοπλισμός:

- α. διπλά γάντια μίας χρήσης (χειρουργικά)
- β. μάσκα μίας χρήσης
- γ. προστατευτική προσωπίδα
- δ. προστατευτικά γυαλιά
- ε. ποδιά μίας χρήσης
- ζ. μπότες
- στ. μεγάλες καθαρές πλαστικές σακούλες αντοχής
- η. απορρυπαντικό
- θ. απολυμαντικό (χλωρίνη κλπ)
- ι. απορροφητικό υλικό (χαρτί, εφημερίδες)

Η αποκοπή της κεφαλής γίνεται μόνο με τη χρήση μαχαιριού. Να αποφεύγεται η χρήση ηλεκτρικού πριονιού ή τσεκουριού για την αποφυγή εκτίναξης μικρών κομματιών. Να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στον εγκέφαλο, στην σπονδυλική στήλη, στους σιελογόνους αδένες και στο σάλιο καθώς στα σημεία αυτά υπάρχει σε μεγαλύτερες συγκεντρώσεις ο ιός της λύσσας στα θετικά ζώα.

Το κεφάλι στη συνέχεια τοποθετείται με προσοχή σε μια μεγάλη, καθαρή σακούλα αντοχής, η οποία κλείνεται καλά. Ακολουθεί ο τρόπος συσκευασίας, όπως περιγράφεται στο πρωτόκολλο δειγματοληψίας και η αποστολή του δείγματος το συντομότερο δυνατόν στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς.

Το υπόλοιπο σώμα και τα είδη προστασίας μίας χρήσης θα πρέπει να αποτεφρώνονται.

Τα εργαλεία και οι μολυσμένες επιφάνειες θα πρέπει να απολυμαίνονται με απολυμαντικά (χλωρίνη ή αλκοόλη 70%).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ – ΤΡΟΠΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗ ΛΥΣΣΑΣ

Στο εργαστήριο θα αποστέλλεται **ΜΟΝΟ ΤΟ ΚΕΦΑΛΙ ΤΟΥ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΖΩΟΥ**. Τα κεφάλια θα πρέπει να έχουν αποκοπεί από εξειδικευμένο άτομο εμβολιασμένο κατά της λύσσας (κατά προτίμηση κτηνίατρο), το οποίο θα έχει πάρει τα κατάλληλα μέτρα προστασίας (γάντια, ποδιά, γυαλιά). Το υπόλοιπο σώμα θα πρέπει να καταστρέφεται.

Σε περίπτωση ζώων κάτω του ενός (1) κιλού (π.χ. νυχτερίδες) να αποστέλλεται ολόκληρο το ζώο.

Κατά παρέκκλιση και μόνο όταν δεν υπάρχει διαθέσιμος κτηνίατρος για την απόσπαση της κεφαλής από το υπόλοιπο σώμα, είναι δυνατή η αποστολή νεκρού ζώου το βάρος του οποίου δεν υπερβαίνει τα **8 Kg**. Στην περίπτωση αυτή, ολόκληρο το πτώμα του υπό εξέταση ζώου να είναι κατάλληλα συσκευασμένο και συντηρημένο υπό ψύξη.

Τα δείγματα θα πρέπει να ψεκάζεται με εντομοκτόνο (π.χ σκεύασμα που να περιέχει περμεθρίνη) πριν συσκευαστεί.

Τα δείγματα αυτά εμπίπτουν στην «Κατηγορία Β» σύμφωνα με την τελευταία έκδοση του ΙΑΤΑ. Η κατάλληλη ονομασία είναι «Βιολογικό υλικό, Κατηγορία Β» και φέρει την ένδειξη «UN 3373».

Συγκεκριμένα, η συσκευασία πρέπει να είναι τριπλή, σύμφωνα με τους διεθνείς κανονισμούς για να αποφευχθεί ο κίνδυνος έκθεσης στον παθογόνο παράγοντα.

Η τριπλή συσκευασία έχει ως εξής:

Αρχική συσκευασία: Υδατοστεγής πλαστική σακούλα βαρέως τύπου που να περιέχει απορροφητικό υλικό (χαρτί, εφημερίδα κτλ) για να αποφευχθεί η διαρροή σωματικών υγρών. Τυχόν αιχμηρά σημεία του

δείγματος πρέπει να καλύπτονται με πολλαπλές στρώσεις εφημερίδας. Η αρχική συσκευασία πρέπει να είναι πάντα καλά κλεισμένη.

Δεύτερη συσκευασία: μεταλλικό ή πλαστικό δοχείο βαρέως τύπου με καπάκι ή υδατοστεγής πλαστική σακούλα βαρέως τύπου που να περιέχει απορροφητικό υλικό (χαρτί, εφημερίδα κτλ) για να αποφευχθεί η διαρροή σωματικών υγρών.

Το έντυπο αποστολής δείγματος θα πρέπει να εσωκλείεται σε πλαστική σακούλα (ziplock), να επικολλάται στην εξωτερική επιφάνεια της δεύτερης συσκευασίας και να αναγράφονται τα εξής:

- Είδος ζώου:
- Κατάσταση που βρέθηκε το ζώο:
- Εάν έχει δαγκώσει άνθρωπο ή άλλο ζώο:
- Συμπεριφορά του ζώου- κλινικά συμπτώματα:
- Τόπος που βρέθηκε:
- Ιδιοκτήτης:
- Διεύθυνση και τηλέφωνα επικοινωνίας:
- Ημερομηνία που βρέθηκε :

Τρίτη συσκευασία: περιέκτης από πολυστηρένιο που να περιέχει κατάλληλο αριθμό παγοκύστεων.

Πριν την αποστολή η εξωτερική επιφάνεια του περιέκτη πρέπει να απολυμαίνεται (π.χ. με χλωρίνη 10%)

Μετά την αποκοπή της κεφαλής το υπόλοιπο πτώμα συσκευάζεται κατάλληλα και αποστέλλεται προς αποτέφρωση σε εγκεκριμένη μονάδα επεξεργασίας υποπροϊόντων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

I.Μεταφορά

Το δείγμα θα πρέπει να αποστέλλεται το συντομότερο δυνατό στο εργαστήριο με ταχυμεταφορά μέσα σε 24-48 ώρες. Σε άλλη περίπτωση θα πρέπει να τοποθετείται στην κατάψυξη και να αποστέλλεται το συντομότερο.

II.Προετοιμασία των δειγμάτων

III.Μέθοδος ανίχνευσης

Για την εργαστηριακή διάγνωση του νοσήματος, εφαρμόζονται οι παρακάτω διαγνωστικές μέθοδοι:

Ιολογικές εξετάσεις:

1. **FAT** : εξέταση ανίχνευσης του αντιγόνου του ιού με άμεσο ανοσοφθορισμό. Εφαρμόζεται σε επιχρίσματα του αμμονίου κέρατος και του προμήκους μυελού.
2. **PCR**: εξέταση ανίχνευσης του γενώματος του ιού.
3. **Ενοφθαλμισμός κυττάρων** και απομόνωση του ιού
4. **ELISA** : Ανοσοενζυματική μέθοδος για την ανίχνευση αντιγόνου
5. **MIT** : τεχνική ενοφθαλμισμού σε ποντίκια
6. Ανίχνευση τετρακυκλίνης ελέγχοντας τα δόντια των αλεπούδων που συλλέχθηκαν στα πλαίσια της ενεργητικής επιτήρησης
7. Τίτλοποίηση των αντιλυσσικών αντισωμάτων των αλεπούδων για τον προσδιορισμό του επιπέδου της ανοσίας.
8. Διαφοροποίηση του εμβολιακού από το άγριο στέλεχος.

IV. Αποθήκευση των στελεχών

Τα απομονωθέντα στελέχη θα φυλάσσονται σε βαθιά κατάψυξη (- 80° C) στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη λύσσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΠΑΡΑΠΕΜΠΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΓΙΑ ΛΥΣΣΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

.....

Πόλη - Ημ/νία

Αριθ.Πρωτ.....

ΠΡΟΣ: (Αρμόδιο Εργαστήριο)

.....
 Πληρ.:

Τηλ.:

Fax :

ΚΟΙΝ:

ΘΕΜΑ: Αποστολή δειγμάτων για το Πρόγραμμα Επιτήρησης της Λύσσας

Α.ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΖΩΟΥ	
Είδος ζώου	Οικόσιτο ☐ Αγρίας πανίδας ☐
Είδος ζώου	κόκκινη αλεπού ☐ λύκος ☐ τσακάλι ☐ πετροκούναβο ☐ νυφίτσα ☐ ασβός ☐ νυχτερίδα ☐ σκύλος ☐ γάτα ☐ αγελαία ☐ ημιάγρια βοοειδή ☐ πρόβατα ☐ αίγες ☐ αγριόχοιρος ☐ άλλο ☐ (1)
Φύλο του ζώου	
Αν το ζώο θανατώθηκε στα πλαίσια ελέγχου αποτελεσματικότητας του εμβολιασμού των αλεπούδων	
Εμβολιακή κατάσταση του ζώου ως προς τη λύσσα (2)	Εμβολιασμένο ☐ Μη εμβολιασμένο ☐
Αριθμός microchip εφόσον υπάρχει	
Εμβολιακό σκεύασμα	
Ημερομηνία τελευταίου αντιλυσσικού εμβολιασμού	
Τόπος που βρέθηκε	Αστική ☐ Περιαστική ☐ Δασική ☐ Άλλο ☐ (3)
Γεωγραφικές συντεταγμένες (εάν είναι εφικτό)	
Ημερομηνία που βρέθηκε	
Κατάσταση που βρέθηκε το ζώο	
Πιθανή αιτία θανάτου	Τραυματισμός ☐ Πυροβολισμός ☐ Τροχαίο ☐ άλλο ☐ (4)
Εάν έχει δαγκώσει άνθρωπο ή άλλο ζώο	
Ημερομηνία δαγκώματος	
Συμπεριφορά του ζώου- κλινικά συμπτώματα	

Ημερομηνία έναρξης κλινικών συμπτωμάτων	
Ονοματεπώνυμο Ιδιοκτήτη (εάν υπάρχει ιδιοκτήτης)	
Διεύθυνση και τηλέφωνα επικοινωνίας του ιδιοκτήτη:	
Ονοματεπώνυμο ατόμου που βρήκε το πτώμα	
Διεύθυνση και τηλέφωνα επικοινωνίας του ατόμου που βρήκε το πτώμα	
Είδος δείγματος	Κεφάλι ☐ Ολόκληρο ζώο ☐ Άλλο ☐
Ημερομηνία συλλογής δείγματος	
Κωδικός δείγματος	
Τοποθεσία συλλογής δείγματος	
Ημερομηνία αποστολής στο εργαστήριο	
Μέσο μεταφοράς	
Βοήθησαν άλλα άτομα στην περισυλλογή του δείγματος;(εάν ναι αναγράψτε τα στοιχεία των ατόμων)	
Όνομα και στοιχεία επικοινωνίας υπευθύνου δειγματοληψίας	Σφραγίδα-Υπογραφή
Β. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ	
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Πληρ.: Τηλ.: Fax :	Πόλη - Ημ/νία Αριθ.Πρωτ..... ΠΡΟΣ: ΚΟΙΝ:
ΘΕΜΑ: Αποστολή εργαστηριακών αποτελεσμάτων για τη λύσσα μέσα στα πλαίσια του Προγράμματος Επιτήρησης της Λύσσας	
Κωδικός δείγματος	
Βάρος δείγματος	
Κατάσταση δείγματος	

Αριθ. βιβλίου εργαστηρίου που πραγματοποιεί την εξέταση	
Ημερομηνία παραλαβής δείγματος	
Μέθοδος διάγνωσης	Ιολογικές εξετάσεις FAT ☐ PCR ☐ Ενοφθαλμισμός κυττάρων ☐ ELISA ☐ MIT ☐
Αν το ζώο θανατώθηκε στα πλαίσια ελέγχου αποτελεσματικότητας του εμβολιασμού των αλεπούδων	Έλεγχος τετρακυκλίνης Διαφοροποίηση εμβολιακού από άγριο στέλεχος
Είδος νευρικού ιστού που χρησιμοποιήθηκε για την εξέταση	
Ημερομηνία διενέργειας της εξέτασης	
Αποτέλεσμα για λύσσα (Θετικό/αρνητικό)	
Είδος δείγματος νευρικού ιστού όπου απομονώθηκε η λύσσα	
Μέθοδος με την οποία βρέθηκε το θετικό αποτέλεσμα	
Ημερομηνία έκδοσης εργαστηριακού αποτελέσματος	
Όνομα υπευθύνου εξέτασης	Σφραγίδα-Υπογραφή
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ Διευκρινίστε το είδος του ζώου (2) Αφορά μόνο τις περιπτώσεις που το πτώμα ανήκει σε σκύλο , γάτα ή άλλο κατοικίδιο σαρκοφάγο (3) Διευκρινίστε (4) Διευκρινίστε	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΚΡΑΤΟΥΣ

- Γενικές Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής

Έδρες τους

2. ΤΜΗΜΑΤΑ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ

Έδρες τους

3. ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ (ΣΥΚΕ)

Έδρες τους

4. ΚΕΝΤΡΟ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Έδρες τους

5. Δ/νσεις Κ.Δ.Υ.-Κ.Α.Φ.Ε.- ΚΤΗΝ.ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ&ΕΛΕΓΧΟΥ

Στο Υπουργείο

1. ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ ΚΡΑΤΟΥΣ

- Γραφεία Γενικών Γραμματέων.

- Γραφεία Γενικών Δ/ντών Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων

Έδρες τους

7. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

- Δ/ΝΣΗ ΑΙΣΘΗΤΙΚΩΝ ΔΑΣΩΝ- ΔΡΥΜΩΝ&ΘΗΡΑΣ

Χαλκοκονδύλη 31 Τ.Κ. 10432 –Αθήνα

8. ΚΕΕΛΠΝΟ Φλέμιγκ 34 Τ.Κ 16672 Βάρη Αττικής

9.ΥΠ. ΥΓΕΙΑΣ & ΚΟΙΝ. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΔΗΜ.ΥΓΕΙΑΣ&ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ,Δ/ΝΣΗ ΔΗΜ.ΥΓΙΕΙΝΗΣ

Αριστοτέλους 17 Τ.Κ.10187 Αθήνα

10.ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Χαλκοκονδύλη 15 10432-Αθήνα

11.ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Φωκίωνος 8 & Ερμού10563-Αθήνα

12.ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΥΓΕΙΑΣ (ΕΚΕΠΥ)

Λεωφ. Κηφισίας 39 Τ.Κ. 15123

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Γραφείο Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,
2. Γραφείο Αναπλ. Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,
3. Γραφείο Γενικού Γραμ/τέα Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Μ. Κορασίδη
4. Γραφείο Γενικού Γραμ/τέα Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Δ. Μελά.
5. Γραφείο Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής Μεσογείων 119 -Αθήνα

- 6.Γραφείο κ. ΑνΥπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής Αμαλιάδος 7 -Αθήνα
7.. Γραφείο κ. Ειδικού Γραμματέα Δασών Χαλκοκονδύλη 31 –Αθήνα